

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
HASTANESİ

ENDOSKOPIK SKOP / CİHAZLARIN DEZENFEKSİYONU TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
PLK_T_04	02.01.2023	-	-	4

REVİZYON DURUMU

“Revizyon Tarihi”

“Açıklama”

“Revizyon No”

Hazırlayan:	Kontrol Eden	Onaylayan/
Gastroenteroloji Uzman Hekimi	Kalite Koordinatörü	Hastaneler Yönetim Kurulu Başkanı

ENDOSKOPIK SKOP / CİHAZLARIN DEZENFEKSİYONU TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
PLK_T_04	02.01.2023	-	-	4

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı Endoskopi Ünitesi'nde kullanılan ekipman ve endoskopların yıkama ve dezenfeksiyonunun sağlanmasıdır ve bu sayede oluşabilecek enfeksiyonların en aza indirilmesi için uygulanacak olan yöntemlerin belirlenmesidir.

2. KAPSAM

Bu talimat endoskopik skop / cihazların dezenfeksiyonu sürecine ilişkin faaliyetleri kapsar.

3. KISALTMALAR:-

4. TANIMLAR:-

Temizlik: Nesnelerin deterjan veya enzimatik ürünler ve su aracılığıyla yabancı maddelerden (kir ve organik materyal) arındırılmasıdır.

Dezenfeksiyon: Cansız maddeler ve yüzeyler üzerinde bulunan mikroorganizmaların (bakteri sporları hariç) yok edilmesi veya üremelerinin durdurulması işlemidir. Bakteri sporları ve mikobakterileri etkileme seviyelerine göre yüksek, orta ve düşük düzey dezenfeksiyon olarak 3 kategoride değerlendirilir.

Dezenfektan: Dezenfeksiyon amacıyla kullanılan kimyasal ajandır.

Sterilizasyon: Sporlar dahil tüm mikroorganizmaların yok edildiği süreçtir. Bu süreç genellikle basınçlı su buharı (otoklav), kuru hava (pastör fırını), kaynatma, yakma ve alev ile sterilizasyon (flambaj), süzme ile sterilizasyon, ışın ile sterilizasyon ve kimyasal sterilizasyon şeklinde yapılır.

Dekontaminasyon: Dezenfeksiyon / sterilizasyon öncesinde, fiziksel ve /veya kimyasal yöntemlerle bir yüzey veya malzemeden organik madde ve patojenleri uzaklaştırarak, güvenli hale getirme işlemidir.

5. SORUMLULAR

Endoskopi uygulamalarını yapan hemşire, sağlık memuru bu talimatın uygulanmasından sorumludur.

6 . FAALİYET AKIŞI

6.1. Ön Hazırlık

6.1.1. Temizlik işlemi öncesi standart önlemlerine uygun olarak maske önlük, gözlük ve eldiven kullanılır. Kirli eldivenlerle temiz alanlara dokunulmadan hareket edilir.

6.1.2. Dokularla temas eden endoskop aksesuarları (biyopsi forsepsleri, sitoloji fırçaları, skleroterapi iğneleri) steril edilmeli veya tek kullanımlık olmalıdır.

6.1.3. Temizlik için kullanılan fırçalar temizlendikten sonra yüksek düzey dezenfektanla dezenfekte edilmeli veya tek kullanımlık olmalıdır.

6.1.4. Endoskoplar kullanım sonrası hemen bulundukları yerde dekontamine edilir ve tüm ayrılabilir parçaları sökülür.

6.1.5. Endoskoplar kullanım sonrası skop sol elle handle kısmından tutup kağıt havluyla distal ucuna doğru yumuşak dairesel hareketlerle en fazla iki kere silinir. Skopun distal ucu sağ ele alınır. Aspirasyon kavanozunun içinde kalacak şekilde sokulur. Önce su sonra hava verilir daha sonra su aspire edilir. Bu işlemdeki amaç; hava ve su kontrolü yapmak ve işlem sırasında kanalda kalmış kirlerin aspirasyonunu kolaylaştırmaktır.

ENDOSKOPIK SKOP / CİHAZLARIN DEZENFEKSİYONU TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
PLK_T_04	02.01.2023	-	-	4

6.1.6. Endoskop sistemden çıkartılır, konektör kapağı takılır, aspirasyon valfi, hava-su valfi, biyopsi kapağı gibi skopun çıkabilen tüm aparatları çıkarılır kirli taşıma konteynerına konur. İşlem sırasında kullanılan ağızlık, biyopsi forsepsi, skleroterapi enjektörü gibi işleme özel malzemeler ağız kısımlarının kapalı olduğundan emin olunup 40 cm den az olmayacak şekilde oval olarak toplanır. Taşınması için ikinci konteynera konur. Konteynerların kapakları kapatılıp yıkama bölümüne alınır.

6.1.7. Hava kaçağı kontrolü yapılır. Kaçak yok ise konektör kapağı takılarak endoskop yıkamaya hazır hale getirilmiş olur.

6.1.8. Endoskopi işlemi bitiminde kullanılan tüm ekipmanlar diğer alanlara sıçramayı engellemek açısından, kolay silinebilir, kapaklı ve taşınması kolay kaplarda yıkama odasında götürülür.

6.2. Ön Yıkama:

6.2.1. Endoskop yıkama odasındaki kirli alana getirilir. Endoskopun kolayca bükülüp yerleştirilebileceği derin ve geniş lavabolar bulunur. İlk olarak Ön Yıkama ile malzemelerin dezenfeksiyon öncesi kaba ve organik kirlerinden arındırılmak üzere temizliği sağlanır. Dezenfektan içine temiz ve kuru olarak bırakılır. Endoskopun A/W ve forseps butonları çıkartılır. Endoskopun dış yüzeyi akan suda yıkanır. Forseps kanalı her iki yönde fırçalanır. Hava su forseps kanalından su geçirilerek durulama işlemi yapılır. Kaçak testi yapıldıktan sonra kaçak yok ise çıkartılan materyalleri ile birlikte hazırlanan enzimatik çözücünün içine bırakılır.

6.2.2. Kapaklı özel dezenfektan kabına Enfeksiyon Kontrol Komitesi'nin (EKK) onaylamış olduğu enzimatik solüsyon üretici firmanın önerdiği oranda hazırlanır ve belirtilen sürede bekletilir. Enzimatik solüsyonun bekletildiği kabın üzerinde hazırlanma tarihi son kullanma tarihi ve hazırlayan hemşirenin isimleri yazılı olan etiket yapıştırılır. Süre saat ile takip edilir.

6.2.3. Enzimatik solüsyon içerisinde bekletilen endoskoplar tekrar musluk altında durulanır, endoskopun kablolarının içinden su geçirilir.

6.3. Yıkama Makinesi ile Dezenfeksiyon

6.3.1. Enfeksiyon Kontrol Komitesi tarafından onaylanmış olan yüksek düzey dezenfektan makinesinin uygun bölümüne firmanın önerdiği oranda doldurulur.

6.3.2. Endoskoplar yıkama makinesine uygun şekilde yerleştirilir. A/W ve forseps kanallarına yıkama makinesinin valfleri monte edilir. Yıkama makinesinin programı ayarlanır. Tüm kontroller yapıldıktan sonra makine çalıştırılır.

6.3.3. Yıkama cihazından çıkan endoskoplar ıslak kalmışsa kanalların içinden basınçlı hava geçirilerek ve steril kuru spanç ile silinerek kuruması sağlanır.

6.3.4. Dezenfekte edilmiş ve kurutulmuş endoskoplar bir sonraki kullanıma uygun hazır hale getirilerek kendi çantalarına değil özel olarak hazırlanmış olan askılı dolaplara yerleştirilir.

6.4. Manuel Dezenfeksiyon

6.4.1. Yıkama makinesinin olmadığı veya bozuk olduğu durumlarda yüksek düzey dezenfeksiyon işlemi manuel olarak yapılır.

6.4.2. Dezenfektanlar kullanıma uygunluğu kontrol edilir.

6.4.3. Manuel dezenfeksiyon öncesi endoskopların mekanik temizliği yapılmalıdır.

6.4.4. Endoskoplar kapaklı ve kolay temizlenebilen kaplar içerisinde firmanın önerdiği şekilde hazırlanan yüksek düzey dezenfektan içinde belirlenen sürede bekletilerek yüksek düzey dezenfeksiyon işlemi sağlanır.

6.4.5. Yüksek düzey dezenfektan solüsyonunun bekletildiği kabın üzerinde hazırlanma tarihi, son kullanma tarihi ve hazırlayan hemşirenin isminin yazılı olduğu etiket yapıştırılarak süre saat ile takip edilir.

ENDOSKOPIK SKOP / CİHAZLARIN DEZENFEKSİYONU TALİMATI

Doküman No:	İlk Yayın Tarihi:	Revizyon Tarihi:	Revizyon No:	Toplam Sayfa Sayısı:
PLK_T_04	02.01.2023	-	-	4

- 6.4.6.** Endoskoplar manuel olarak dezenfekte edildikten sonra steril distile su/çeşme suyu ile durulanarak %70-90 etil alkol veya izopropil alkolle yıkanır. Endoskopların kanallarının içinden 50 ml'lik enjektörle steril su geçirilir.
- 6.4.7.** Manuel olarak dezenfekte edilen endoskoplar, kanalların içinden basınçlı hava geçirilerek ve steril kuru spanç ile silinerek veya hava tabancası ile kuruması sağlanır.
- 6.4.8.** Endoskoplar ve parçaları bir sonraki kullanıma uygun hazır hale getirilerek kendi çantalarında değil özel olarak hazırlanmış olan askılı dolabına vertikal pozisyonda asılarak yerleştirilir ve temiz olarak muhafazası sağlanır.
- 6.5.** Endoskop ve parçalarının günlük kontrollerinin endoskopi hemşiresi tarafından yapılması sağlanır.
- 6.6.** Aparatların Yıkama İşlem aparatları ön yıkama kabına alınır ve fırçalanır. Forseps ve snare gibi endo terapi ürünleri kap içerisinde tek tek açılır, iç kanalları sökülür, fırçalanır, su verilip içindeki su boşaltılır, dış kılıfı tekrar sudan geçirilir.
- 6.7.** Dezenfeksiyon işleminde ise dezenfektan içinde dezenfektan firması tarafından önerilen sürede bekletilir.
- 6.8.** Sterilizasyona gidecek olan ekipmanlar birimin işleyişine göre hazırlanır. Yıkama işlemi sonlandırılmış olur.
- 6.9.** Cihazlar her kullanım sonrası ve ilk vaka alınmadan önce dezenfekte edilir ve dezenfeksiyon işlemi kayıt edilir. Cihazdan alınan dezenfeksiyon kayıt çıktısı alınır, üzerine hasta barkodu yapıştırılarak dosyalanır.
- 6.10.** Endoskopik cihazların temizlik, dezenfeksiyon ve sterilizasyon işlemlerini gerçekleştiren personele Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi tarafından eğitimler verilir ve kayıt altına alınır.

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR:-